

Kennismaking met T.W.W.

Prebes studiedag 24/04/2023

Actoren in het preventiebeleid: ieder zijn rol

Chris Van Baeten

Arts sociaal inspecteur

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

werk.belgie.be

Overzicht

1. Kennismaking TWW

- Opdracht
- Middelen
- Organisatie

2. Inspectiebezoek

- Aandachtspunten
- Verwachtingen
- Gevolgen

Opdracht T.W.W.

- Het **welzijn** op het werk van de werknemers op permanente wijze verbeteren...
- Erop **toezien** dat de uitvoering van de beleidslijnen inzake welzijn worden nageleefd...
- door een **raadgevende**, **preventieve** en **repressieve** rol te vervullen.

ILO verdrag nr. 81 (1947) en 129 (1969)

“Arbeidsinspectie”, drie functies:

- **Handhaving**
- **Adviseren werkgevers en werknemers**
- **Adviseren bevoegde overheid**

International
Labour
Organization

[Convention C081 - Labour Inspection Convention, 1947 \(No. 81\) \(ilo.org\)](https://www.ilo.org/convention/C081)

[Convention C129 - Labour Inspection \(Agriculture\) Convention, 1969 \(No. 129\) \(ilo.org\)](https://www.ilo.org/convention/C129)

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

Middelen

Sociaal Strafwetboek (SSW) (6 juni 2010)

- Opsporen, vaststellen en bestraffen van sociaalrechtelijke inbreuken
- **Bevoegdheden** inspecteur
- **Plichten** inspecteur

Toezicht op de bepalingen van:

- Wet betreffende het Welzijn van de Werknemers bij de uitvoering van hun werk (4/8/1996)
- De uitvoeringsbesluiten bij de Wet Welzijn (Codex welzijn)
- ARAB
- AREI
- ...

Bevoegdheden sociaal inspecteur (SSW)

- Beoordelingsbevoegdheid
- Bijstand vorderen
- Toegangsbevoegdheid
- Inwinnen van inlichtingen
- Staalname
- Vaststellingen door beeldmateriaal
- Passende preventiemaatregelen bevelen
- Verbod en bevel tot stopzetting
- Maatregelen ten opzichte van de zelfstandigen

Bevoegdheden sociaal inspecteur (SSW)

Beoordelingsbevoegdheid (Art. 21)

- 1° inlichtingen en adviezen te verschaffen
- 2° waarschuwingen te geven;
- 3° de overtreder een termijn te verlenen om zich in regel te stellen;
- 4° maatregelen te nemen
- 5° processen-verbaal op te maken tot vaststelling van de inbreuken

Bijstand vorderen (Art. 22):

De sociaal inspecteurs kunnen, in de uitoefening van hun ambt, de bijstand van de politie vorderen.

Bevoegdheden sociaal inspecteur (SSW)

Toegangsbevoegdheid (Art. 23)

Op elk ogenblik van de dag of van de nacht, zonder voorafgaande verwittiging, vrij binnengaan in alle arbeidsplaatsen of andere plaatsen die aan hun toezicht onderworpen zijn of waarvan zij redelijkerwijze kunnen vermoeden dat daar personen werken die onderworpen zijn aan de bepalingen van de wetgeving waarop zij toezicht uitoefenen.

Inwinnen van inlichtingen (Art. 25)

Onverminderd de bepalingen van dit hoofdstuk mogen de sociaal inspecteurs overgaan tot elk onderzoek, elke controle en elk verhoor, alsook alle inlichtingen inwinnen die zij nodig achten om zich ervan te vergewissen dat de bepalingen van de wetgeving waarop zij toezicht uitoefenen, werkelijk worden nageleefd.

Ook: **identificatie** (Art. 26) en **verhoor** (Art. 27) van personen, **informatiedragers doen voorleggen** (Art. 28 ,29).

Bevoegdheden sociaal inspecteur (SSW)

Staalname (Art. 37)

De sociaal inspecteurs mogen van alle bewerkte of afgewerkte goederen, van producten en stoffen die bewaard, gebruikt of behandeld worden, stalen nemen en meenemen voor ontleding of voor het leveren van het bewijs van de inbreuk, mits de houders van deze goederen, producten en stoffen, de werkgever, zijn aangestelden of lasthebbers, daarvan op de hoogte te brengen.

Vaststellingen door beeldmateriaal (Art. 39)

De sociaal inspecteurs mogen vaststellingen doen door middel van het maken van beeldmateriaal, ongeacht de drager ervan.

Bevoegdheden sociaal inspecteur (SSW)

Passende preventiemaatregelen bevelen (Art. 43)

“... waarmee de gevaren voor de gezondheid en de veiligheid van de werknemers ... kunnen worden voorkomen en waarmee de gebreken of vormen van hinder die zij vaststellen en als een gevaar voor de gezondheid en de veiligheid van de werknemers beschouwen, kunnen worden bestreden of weggewerkt.”

De sociaal inspecteurs mogen tijdens de uitoefening van hun opdracht bevelen dat, met het oog op het voorkomen van de gevaren en het verhelpen van de in het eerste lid bedoelde gebreken of vormen van hinder, de nodige wijzigingen worden aangebracht binnen een termijn die zij bepalen, of zonder uitstel indien het vastgestelde gevaar hun dreigend lijkt.

Ook **bijzondere maatregelen** (Art. 45): organisatorisch, m.b.t. het oprichten van een I.D.P.B.W. en het niet volgen van maatregelen die werden aanbevolen door de IPA of de E.D.B.P.W.

Bevoegdheden sociaal inspecteur (SSW)

Specifieke verboden (Art. 44)

- 1° aanwezig te zijn op een arbeidsplaats ..., dan wel de toegang daartoe aan alle of aan bepaalde werknemers te verlenen;
- 2° gebruik te maken van enigerlei uitrustingen, installaties, machines of materieel of die in gebruik te houden;
- 3° bepaalde gevaarlijke stoffen of preparaten aan te wenden;
- 4° bepaalde productieprocessen toe te passen dan wel bepaalde gevaarlijke producten of afvalstoffen te bewaren;
- 5° incorrecte methoden te gebruiken voor identificatie van risico's die aan gevaarlijke stoffen, preparaten of afvalstoffen te wijten zijn.

Bevel tot stopzetting van de arbeid (Art. 46)

Ontruimingsbevel (Art. 47) en Verzegeling (Art. 48).

Bevoegdheden sociaal inspecteur (SSW)

Maatregelen ten opzichte van de zelfstandigen (Art. 49).

De sociaal inspecteurs mogen de acties opgesomd in de artikelen 43 ([passende preventiemaatregel](#)), 44 ([specifiek verbod](#)), 46 ([stopzetting](#)), eerste lid, 1°, 47 ([ontruiming](#)) en 48 ([verzegeling](#)) ondernemen ten aanzien van de zelfstandigen die op een zelfde arbeidsplaats samen met werknemers bedrijvig zijn en die daardoor verplichtingen hebben met toepassing van de reglementering inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk.

Plichten van de sociaal inspecteur (SSW)

- Finaliteit
- Proportionaliteit
- Legitimatatie
- Integriteit
- Vertrouwelijkheid
- Geheimhouding
- Deontologische code

Plichten van de sociaal inspecteur (SSW)

Finaliteit (Art. 18)

De sociaal inspecteurs oefenen bevoegdheden uit **met het oog op** het toezicht op de naleving.

Proportionaliteit (Art. 19)

Bij de uitoefening van bevoegdheden dienen de sociaal inspecteurs er voor te zorgen dat de middelen die zij aanwenden **passend** en **noodzakelijk** zijn voor het toezicht op de naleving.

Legitimatatie (Art. 20)

De sociaal inspecteurs oefenen hun opdrachten uit voorzien van het legitimatiebewijs van hun ambt. De sociaal inspecteurs moeten hun legitimatiebewijs steeds voorleggen.

Integriteit (Art. 60)

De sociaal inspecteurs mogen geen enkel rechtstreeks of onrechtstreeks belang hebben in de ondernemingen of instellingen waarop zij toezicht dienen uit te oefenen.

Plichten van de sociaal inspecteur (SSW)

Vertrouwelijkheid van de gegevens (Art. 58)

De sociaal inspecteurs moeten de nodige maatregelen nemen om het vertrouwelijk karakter te verzekeren van de sociale gegevens **van persoonlijke aard*** waarvan ze kennis hebben gekregen in de uitoefening van hun opdracht en om te verzekeren dat deze gegevens uitsluitend worden aangewend voor de uitoefening van hun toezichtopdracht.

(*alle sociale gegevens met betrekking tot een persoon die is of kan worden geïdentificeerd)

Geheimhoudingsplicht (Art. 59)

Behoudens uitdrukkelijke machtiging van de indiener van een klacht of van een aangifte betreffende een inbreuk op de bepalingen van de wetgeving waarop zij toezicht uitoefenen, mogen de sociaal inspecteurs in geen enkel geval, zelfs niet voor de rechtbanken, de naam van de indiener van deze klacht of van deze aangifte bekend maken.

Het is hun eveneens verboden aan de werkgever of aan zijn vertegenwoordiger te onthullen dat ingevolge een klacht of een aangifte een onderzoek werd ingesteld.

Plichten van de sociaal inspecteur (SSW)

Voorschriften inzake de plichtenleer (Art. 61)

Deontologische code voor sociaal inspecteurs

Sluit aan op bestaand deontologisch kader voor federaal openbaar ambt

Met betrekking tot:

- Fundamentele waarden (integriteit, onpartijdigheid,...)
- Uitoefening van de controleopdracht (finaliteit, proportionaliteit, vertrouwelijkheid...)

Moet nog bepaald worden per koninklijk besluit, na advies SIOD.

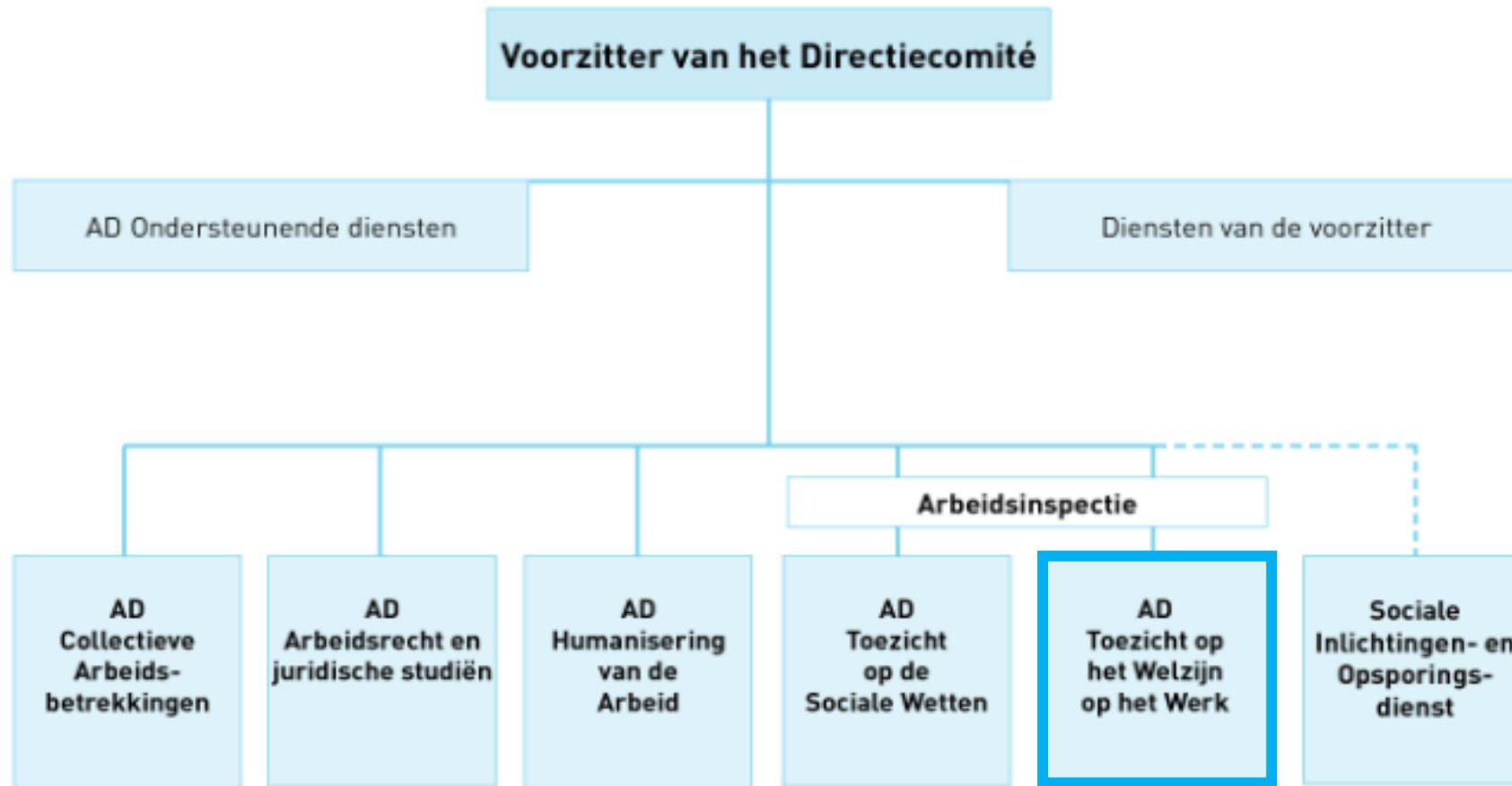

Middelen

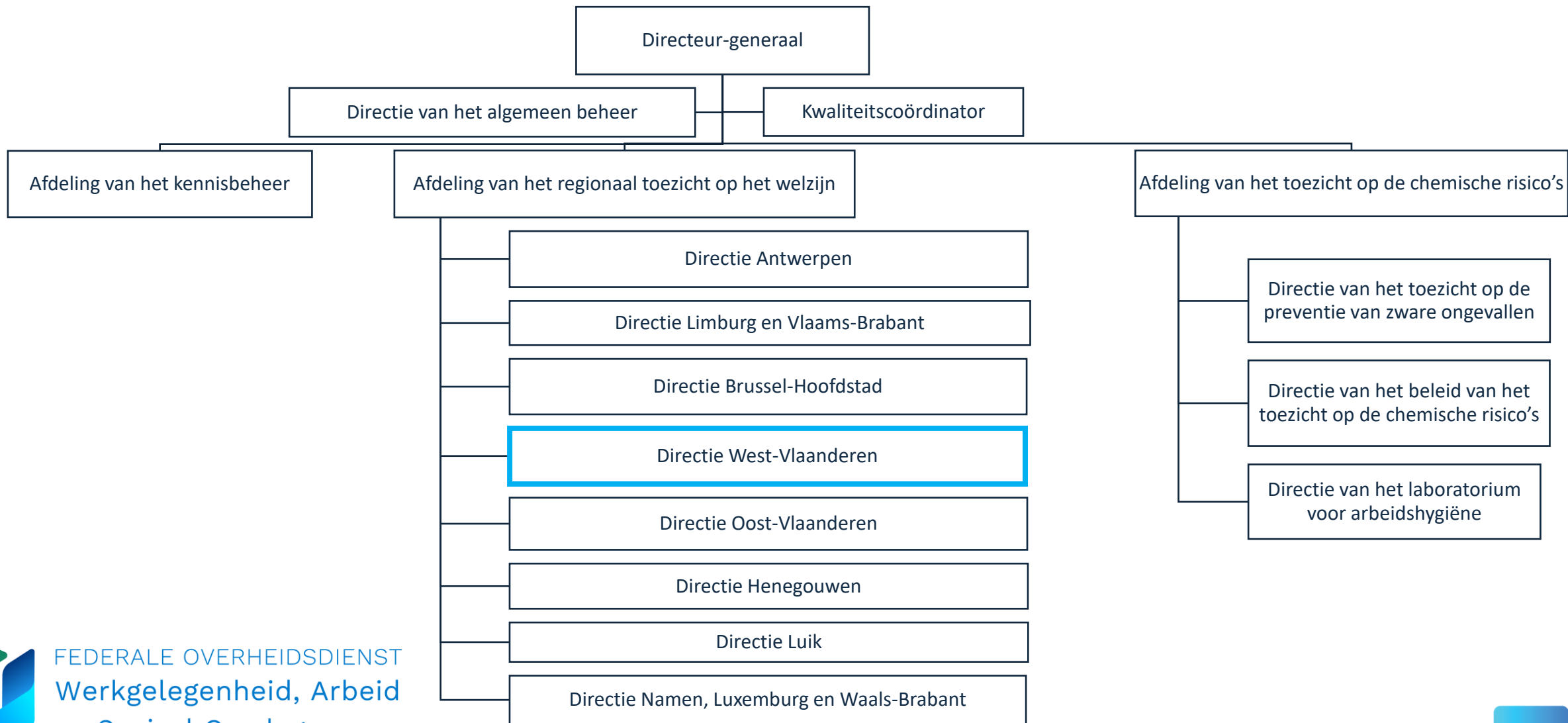

- Samenwerking met andere diensten
 - TSW, RVA, RSZ, FEDRIS, RIZIV
 - Humanisering van de Arbeid (HUA)
 - Laboratorium voor Arbeidshygiëne (LAH)
 - Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid (VAZG)
 - Departement Omgeving
 - ...
- Geïntegreerd kwaliteitsmanagementsysteem van FOD WASO (ISO 9001)
- Centraal toezicht op de netwerken
- MANCP

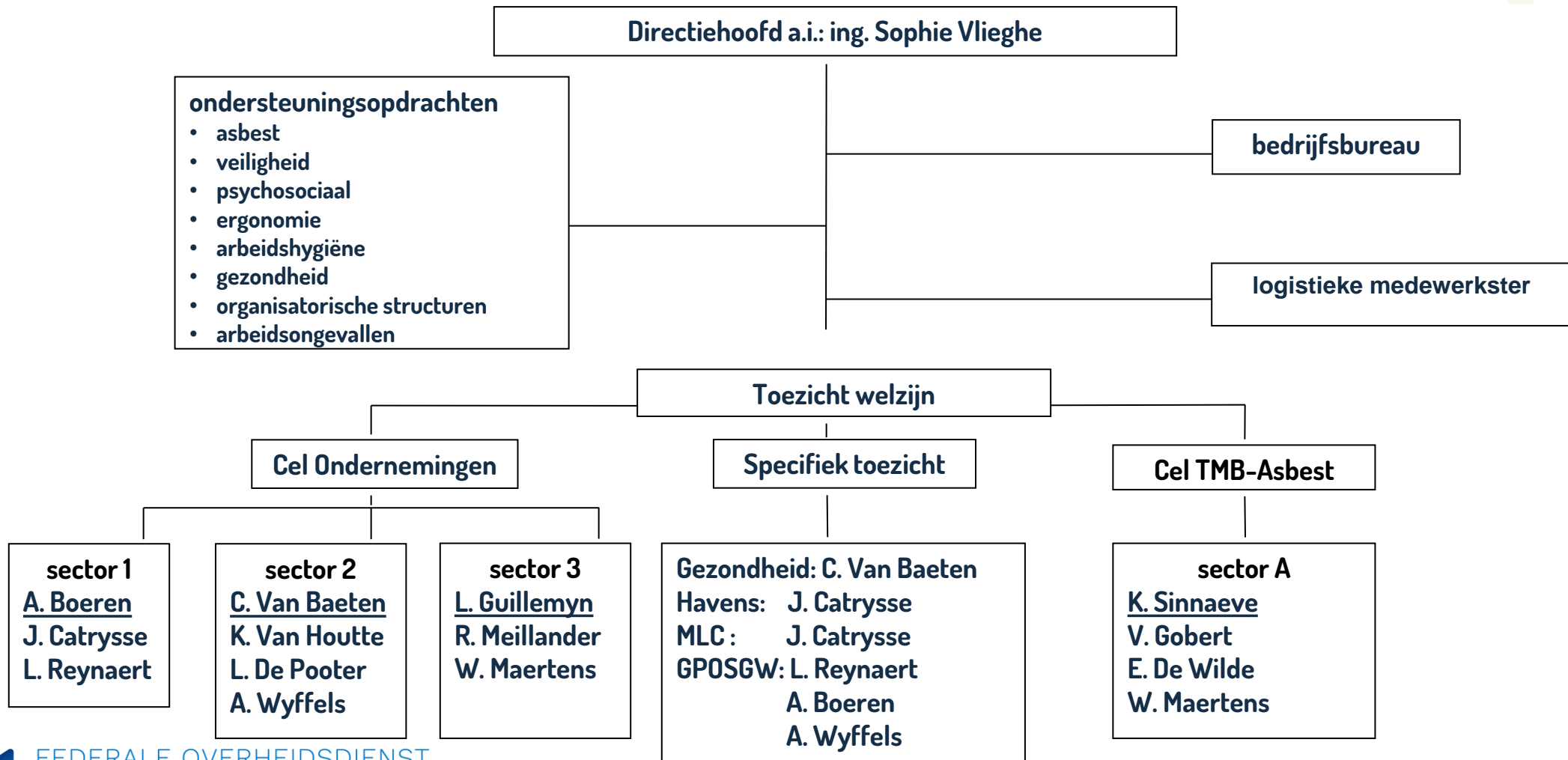
Organisatie FOD WASO

Organisatie AD T.W.W.

Organisatie Directie West-Vlaanderen

Rol van de arts sociaal inspecteur

- Gezondheidsexpert.
- Dossiers met betrekking tot het gezondheidstoezicht, incl. re-integratie.
- Arbitreren geschillen tussen werknemer en de preventieadviseur-arbeidsarts.
- Ondersteuning collega's binnen het kader van multidisciplinaire samenwerking.
- Beheren en verspreiden van de kennis in de welzijnsdiscipline gezondheid.

Directie West-Vlaanderen

FAC Kamgebouw

Koning Albert I laan 1-5 bus 5
8200 Brugge

van maandag tot vrijdag
van 9u tot 12u
van 14u tot 16u30

tww.west-vlaanderen@werk.belgie.be

022 33 42 40

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

75% reactief werk

- Ongeval
- Klacht
- Beroepsprocedure
- Informatievragen
- Opdracht gerechtelijke overheid
- Diverse notificaties (asbest, beroepsziektes, ...)

MANCP

- **M**ulti **A**nnual **N**ational **C**ontrol **P**lan
- Verschillende programma's:
 - Waakzaamheidsprogramma
 - Handhavingsprogramma
 - Hoogrisico-ondernemingen
 - Wettelijke verplichtingen EU
 - Thematisch handhavingsprogramma
 - Reserve
- Op termijn: **alle** inspecties FOD WASO (TSW en TWW)

MANCP

- **Multi Annual National Control Plan**
- Waakzaamheidsprogramma:
 - Procedure proactieve basisinspectie
 - Checklist ‘onderneming’
 - Checklist ‘bouwplaats’
- Doel is een ‘foto’ te nemen van de toestand en op een uniforme, steekproefsgewijze manier nagaan wat de graad van (non) conformiteit is binnen een sector.

MANCP - basisinspectie

Basisinspectie - verslag

2_1_F_6_checklist_onderneming

Referenties bezoek:

Flownummer:

Datum: duur: h min. aangekondigd: JA / NEEN

Zo ja, met aankondigingsbrief 205 (2_1_D_114_aankondigingsbrief basisinspectie).

Naam sociaal inspecteur:

Bedrijfsidentificatie:

KBO nr.:

Naam bedrijf/exploitatiezetel:

Adres:

Tel: e-mail:

Nace-2008: aantal werknemers:

1.1. Indeling cfr. art. II.1-2 §1: **groep** A B C D (groep te omcirkelen)

4. Algemeen welzijnsbeleid:	wettelijke basis:	JA / NEEN	niet van toepassing
(*) bij ontstentenis van een Comité, de vakbondsafvaardiging, en, bij ontstentenis van een vakbondsafvaardiging, de werknemers zelf.			
4.1. Kan de risicoanalyse op niveau van de organisatie, werkposten of functies voorgelegd worden?	codex art. I.2-6 (& 7)		☐
4.2. Kan het globaal preventieplan (GPP): periode tot voorgelegd worden?	codex art. I.2-8.-§1		☐
4.3. Is het GPP gebaseerd op het beleidsadvies EDPBW? (C- en D bedrijven)	codex art. I.2-8.-§1/1		☐
4.4. GPP: advies CPBW? (*)	codex art. I.2-10		☐
4.5. Kan het jaarlijks actieplan (JAP) • jaar 20..... • jaar -1 voorgelegd worden?	codex art. I.2-9		☐

MANCP

- Handhavingsprogramma:
 - Selectie van sectoren o.b.v. 17 sub-indicatoren (historische gegevens, belang sector...)
 - Gerichte onderzoeken op sectorniveau.
- Thematisch handhavingsprogramma: regionale en nationale campagnes.
- Hoog risico-ondernemingen
 - Lijst met ondernemingen die 2x per jaar worden geïnspecteerd.
 - TWW: via FEDRIS.
- Wettelijke verplichtingen EU
 - Visserijsector
- Reserve: crisissituaties, extra hoog risico-ondernemingen (10%)

Inspectiebezoek

Structuur:

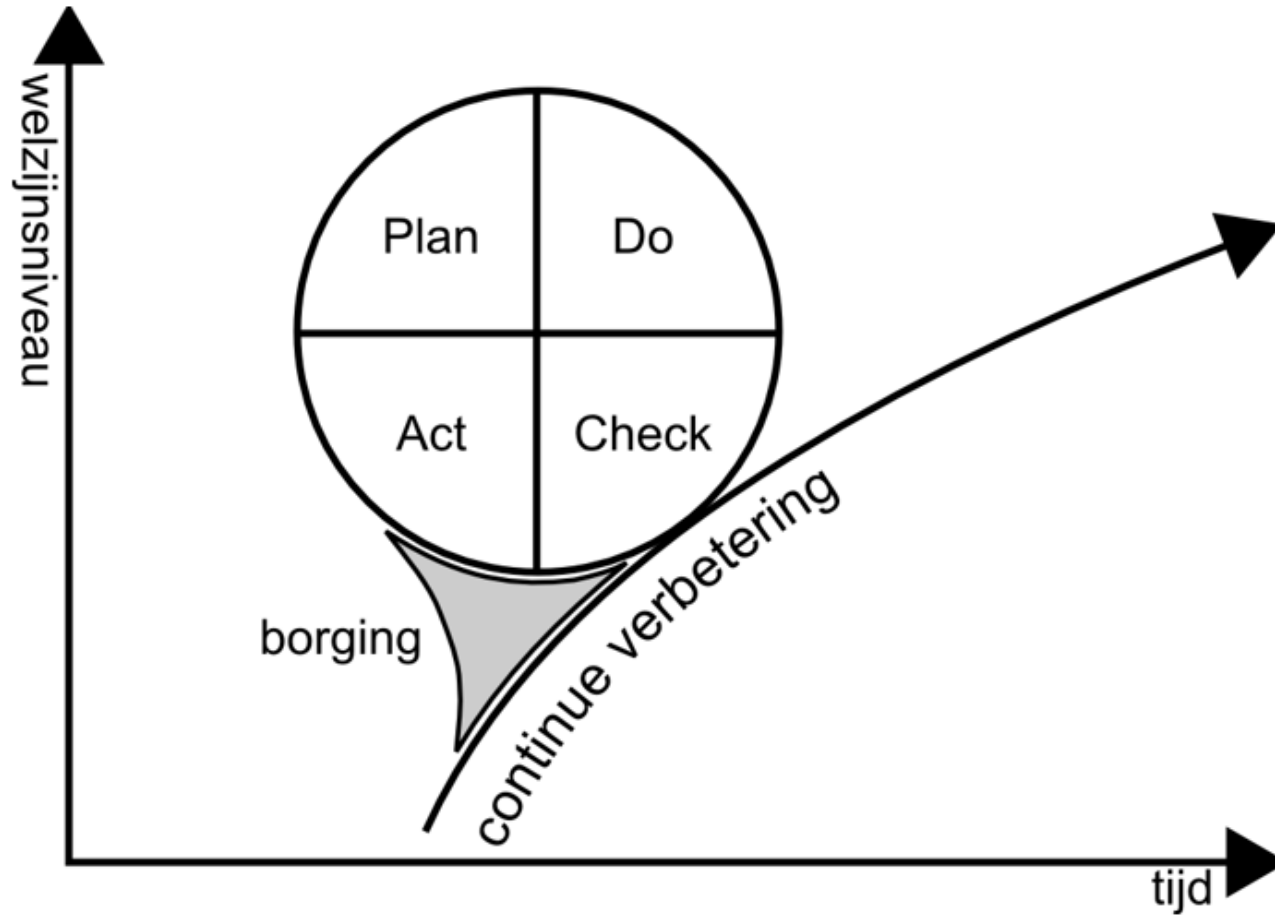
- Administratief luik
- Rondgang
- Ontmoette personen

Aandachtspunten:

- Dynamisch risicobeheersingssysteem
- Werking van organisatorische structuren
- Zelfredzaamheid werkgever
- Ernstige risico's

Disclaimer: de inspectie werd uitgevoerd op basis van visuele vaststellingen en steekproeven op een bepaald tijdstip en heeft daarom enkel betrekking op de toestand op dat tijdstip.

Planmatige aanpak

Verwachtingen WG – HL - WN

		ACTIETERREINEN			
		Materiaal	Mens	Methode	
ACTOREN	Werkgever	Degelijk materiaal aanschaffen	Vormingsprogramma opmaken	Procedures opstellen	CPBW
	Hiërarchische lijn	Risicoanalyses uitvoeren	Veiligheidsinstructiekaarten maken en toezicht houden op de naleving	Procedures implementeren en laten toepassen	
	Werknemers	Zorg dragen voor materiaal	Handelen volgens de instructies	Informatie en feedback geven	
		IDPB / EDPB			

Opdrachten werkgever

- Planmatige aanpak
- Risico's voorkomen
- Risico's analyseren die niet kunnen vermeden worden
- Preventiehiërarchie respecteren, rekening houdend met stand van de techniek
- Vormingsprogramma maken
- Procedures opstellen

Opdrachten werkgever (art. 5 Welzijnswet)

- a) risico's voorkomen
- b) de evaluatie van de risico's die niet kunnen voorkomen worden
- c) risico's bestrijden bij de bron
- d) vervangen wat gevaarlijk is door dat wat niet of minder gevaarlijk is
- e) voorrang aan collectieve beschermingsmaatregelen boven persoonlijke beschermingsmaatregelen
- f) de aanpassing van het werk aan de mens
- g) risico's zo veel mogelijk beperken, rekening houdend met de stand van de techniek
- h) materiële maatregelen hebben voorrang op iedere andere maatregel
- i) planning van preventie
- j) voorlichting, informatie, opleiding, ...
- k) passende instructies
- l) signalisatie

Taken hiërarchische lijn (Art. 1.2-11 Codex Welzijn)

! Opleiding en instructies

1. **voorstellen en adviezen** formuleren aan de werkgever in het kader van het dynamisch risicobeheersingsysteem. => actief voorstellen doen i.v.m. planmatige aanpak.
2. **ongevallen en incidenten** die zich op de arbeidsplaats hebben voorgedaan **onderzoeken** en **maatregelen voorstellen** om dergelijke ongevallen en incidenten te voorkomen.
3. een **effectieve controle** uitoefenen op de arbeidsmiddelen, de collectieve en persoonlijke beschermingsmiddelen, ... teneinde onregelmatigheden vast te stellen en maatregelen te nemen om hieraan een einde te maken
4. **opsporen** van de problemen van **psychosociale** aard verbonden aan het werk en waken over de **tijdige behandeling** ervan;
5. **tijdig** het **advies inwinnen van de Diensten voor Preventie en Bescherming op het werk**, dit is zowel de interne als de externe preventiedienst.

Taken hiërarchische lijn (Art. 1.2-11 Codex Welzijn)

6. **controleren** of de **verdeling van de taken** op een zodanige wijze gebeurt dat de verschillende taken worden uitgevoerd door de werknemers die de daartoe vereiste bekwaamheid hebben en de vereiste opleiding en instructies hebben ontvangen.
7. **waken over de naleving van de instructies** die in toepassing van de wetgeving inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk moeten worden verstrekt.
8. zich ervan **vergewissen** dat **de werknemers** de inlichtingen die zij gekregen hebben in toepassing van de wetgeving inzake het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk **goed begrijpen** en in praktijk brengen.
9. het **onthaal** van elke beginnende werknemer **organiseren** en een ervaren werknemer (peter of meter) aanduiden die ermee belast is deze te begeleiden.

Opdrachten werknemers (art. 6 Welzijnswet)

- Op de juiste wijze gebruik maken van:
 - machines, toestellen, gereedschappen, gevaarlijke stoffen, vervoermiddelen en andere middelen;
 - persoonlijke beschermingsmiddelen;
 - de specifieke veiligheidsvoorzieningen ;
 - werkgever en IDPBW onmiddellijk op de hoogte brengen bij elk (vermoeden van een) ernstig en onmiddellijk gevaar.
- Bijstand verlenen aan de werkgever en de IDPBW
- GPOSGW:
 - Op positieve wijze bijdragen tot het preventiebeleid.
 - Zich onthouden van iedere daad van GPOSGW.
 - Zich onthouden van elk wederrechtelijk gebruik van de procedures.

Verwachtingen PA (art. II.1-4 en II.1-6 Codex)

Opdrachten: ter ondersteuning van en betrokkenheid bij het beleid

- Bijstand verlenen
- Realiseren
- Adviseren

Taken: informatieverzameling en administratie

- Permanent
- Periodiek
- Occasioneel

Opdrachten IDPBW (Art. II.1-4 Codex)

Bijstand verlenen

- 1a (AB+/D-) meewerken aan de identificatie van gevaren
- 2 deelnemen aan studie van arbeidsongevallen
- 3 deelname analyse beroepsziekten
- 4 deelname analyse oorzaken psychosociale risico's
- 5 (AB+) bijdragen onderzoeken mbt ergonomie & stress
- 10 (AB+) voorstellen ivm onthaal, informatie, vorming en uitwerken van propagandamiddelen

Realiseren

- 12 (AB+) deelname aan de coördinatie van derden
- 14 (AB+) meewerken aan de noodprocedures
- 15 (AB+) meewerken aan de organisatie van de EHBO
- 16 (ABC+) secretariaat CPBW

Opdrachten IDPBW (Art. II.1-4 Codex)

Adviseren

1b	(AB+/D-)	advies ivm resultaten risicoanalyse
1c	(AB+/D-)	voorstellen formuleren voor GPP & JAP
6		advies organisatie arbeidsplaats, werkpost omgeving, agentia, arbeidsmiddelen, uitrusting, 5A's
7	(ABC+)	advies hygiëne, sanitaire installaties
8	(AB+)	advies opmaak instructiekaarten en procedures brand & nood
9	(AB+)	advies vorming van werknemers
11	(AB+)	advies ivm welzijn aan WG & CPBW
13	(ABC+)	beantwoorden van vragen ivm wetgeving

Taken PA (Art. II.1-6. § 1 Codex)

Permanent

- 1a (ABC+) veelvuldige werkplaatsbezoeken
- 1e (AB+) onderzoeken voor verbetering welzijn
- 1g (AB+) kennis nemen van technieken & procédés
- 1h (ABC+) documentatie bijhouden (bijlage I)
- 1k kennis nemen van de 5A's
- 4 (ABC+) bijhouden kennisgevingen

Periodiek

- 1c (ABC+) jaarlijks grondig werkplaatsbezoek
- 2a (ABC+) opstellen maandverslag
- 2b (ABC+) opmaak jaarverslag
- 5 (ABC+) secretariaat CPBW

Taken PA (Art. II.1-6. § 1 Codex)

Occasioneel

- 1b (AB+) werkpostonderzoek bij verhoging risico
- 1d onderzoekingen nav arbeidsongevallen
- (D-) !onderzoek ongeval met > 4 dagen WO
- 2c (ABC+) maken AO-steekkaart zo 4 dagen WO (bijlage IV)
- 1j (D-) omstandig verslag EAO
- 1f (AB+) analyses & controles (doen) uitvoeren
- 1i (ABC+) maatregelen treffen in noodsituaties
- 3 (ABC+) documenten opstellen bij aankoop
- viseren BB & VIK / opmaken VVI
- 6 bijhouden documenten onthaal & instructies

Gevolgen: inspectieproducten

101: Inspectierapport met positieve opmerking

102: Inspectierapport zonder opmerkingen

103: Inspectierapport met inlichtingen of adviezen

104: Bevestiging van mondelinge waarschuwing(en)

105: Schriftelijke waarschuwing(en)

106: Oplegging van maatregel(en)

107: Verbod, stopzetting of ontruiming

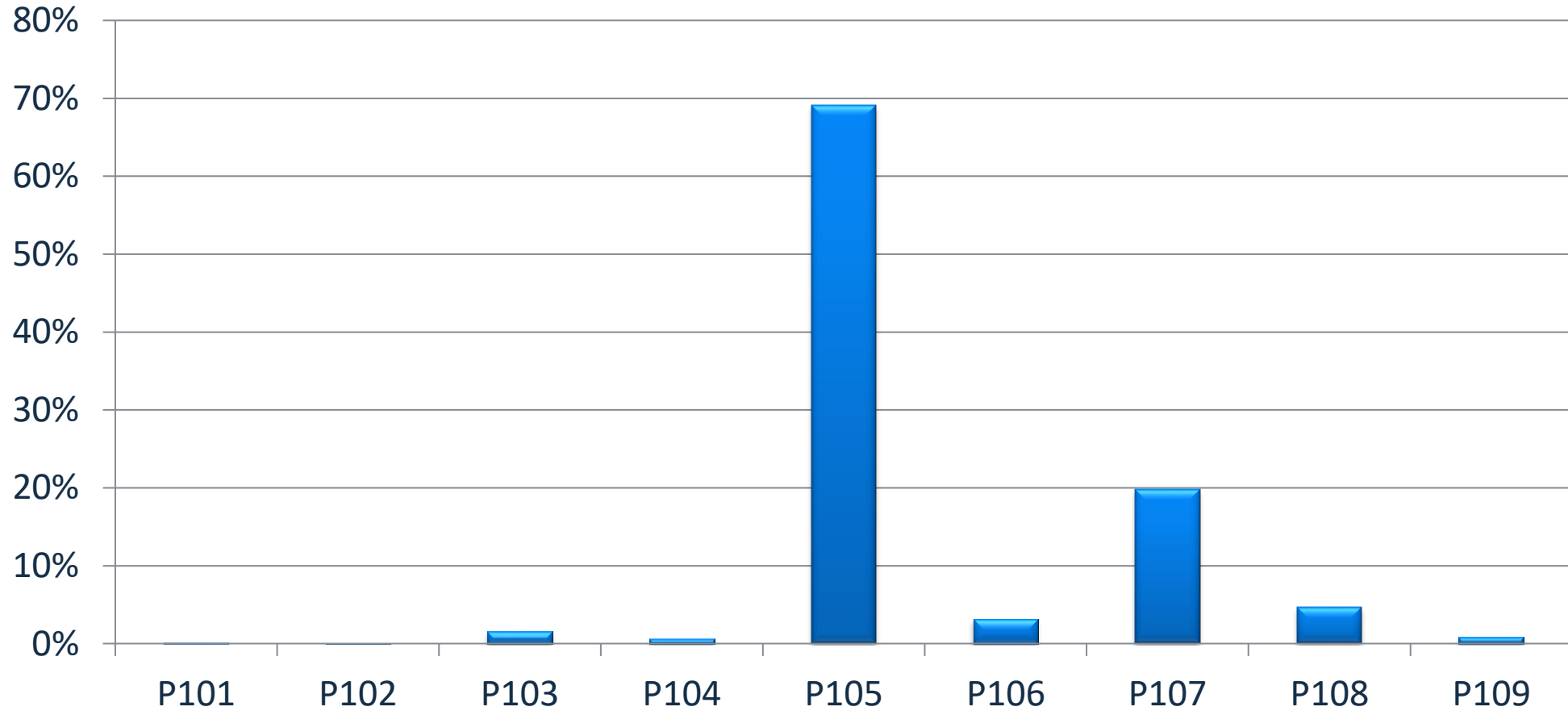
108: Proces-verbaal tot vaststelling van een inbreuk (Pro Justitia)

109: Vastleggen van afspraken en maatregelen

Inspectieproducten

Bedankt!

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

